

Asia: VN/15822/2025

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (yksityiset digipostipalvelut)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista annetun lain muuttamisesta (yksityiset digipostipalvelut). Liikenne- ja viestintävirasto kiittää mahdollisuudesta lausua ja toteaa, että se on tarkastellut luonnosta erityisesti voimassa olevan kyberturvallisuuslain, sähköisen viestinnän palveluista annetun lain sekä luottamuspalveluja koskevien säädösten ja niissä virastolle osoitettujen tehtävien näkökulmasta.

Virasto pitää luonnosteltua ratkaisumallia tarkoituksenmukaisena, sillä se vastaa viraston käsityksen mukaan hyvin esitykselle asetettuihin tavoitteisiin. Luonnoksen lähtökohtana on, että yksityiset digipostipalvelut ovat eIDAS-asetuksessa tarkoitettuja luottamuspalveluja, joiden tulee täyttää eIDAS-sääntelyssä ja NIS2-direktiivin implementoivassa kyberturvallisuuslaissa säädetyt tietoturva vaatimukset. Virasto pitää tätä ratkaisua perusteltuna, sillä mainituissa säädöksissä on kattavat tietoturvallisuudesta huolehtimisen vaatimustasot ja näin ollen on sääntelyn sovellettavuuden vuoksi hyvä, että luonnosteltu uusi sääntely ei esitä näistä poikkeavia uusia vaatimuksia. Turvallisuusvaatimukset on luonnoksessa viraston arvion mukaan kuvattu hyvin.

Luonnoksessa kuvataan, että Liikenne- ja viestintävirasto valvoisi yksityisiä digipostipalveluiden palveluja jo olemassa olevan sääntelyn nojalla ja näin ollen luonnoksen mukaisella esityksellä ei olisi vaikutusta viraston nykyisiin valvontatehtäviin eikä siten myöskään resurssitarpeisiin. Liikenne- ja viestintävirasto yhtyy tähän arvioon osittain: Puheena oleva uusi sääntely ei aiheuta välittömiä resurssitarpeita virastossa, koska yksityiset digipostipalvelut olisivat ainakin tässä vaiheessa ei-hyväksytyjä luottamuspalveluntarjoajia, joita virasto nykyistenkin vähien resurssiensa puitteissa valvoo käytännössä vain häiriöilmoitusten tai palveluista virastolle tehtyjen valitusten perusteella.

Virasto nostaa kuitenkin esiin, että viraston kokemuksen mukaan erilaisia luottamuspalvelujen tarjoajia olisi tosiasiassa tarve neuvoa, ohjata ja valvoa enemmänkin kuin mihin virasto kykenee. On mahdollista, että tämä ohjauksen ja valvonnan tarve kasvaa entisestään nyt käsillä olevan sääntelyn myötä, kun yksityisten digipostipalvelujen merkitys kasvaa entisestään. Näin ollen virasto kiinnittää huomiota siihen, että luonnosteltu sääntely aiheuttaa painetta viraston valvontatehtäviin ja siten resursseihin, vaikka valvottavat toimijat sinällään ovat jo aiemmankin sääntelyn piirissä. Vähäisetkin lisätehtävät ovat virastolle haastavia säästöjen ja muiden uusien, ilman uusia resursseja hoidettavien tehtävien päälle.

Liikenne- ja viestintäviraston budjettirahoitukseen on kuluvalle hallituskaudella kohdistettu noin 17 prosentin säästö ja virastolla ei ole mahdollisuutta kerätä ei-hyväksytyiltä luottamuspalveluilta valvontamaksuja, joilla toiminnan kuluja voitaisiin kattaa. Samaan aikaan EU:n digi-, data- ja kybersääntely on lisääntynyt ja lisääntyy edelleen, jolloin myös lisääntyvät näistä säädöksistä johtuvat viranomaistehtävät, joita on jo osoitettu viraston tehtäväksi ilman lisärahoitusta. Liikenne- ja viestintäviraston toiminta on jo nykyisellään erittäin tiukasti mitoitettua ja olemassa olevat resurssit kohdennetaan lakisääteisiin, välttämättömiin ydintehtäviin tiukalla tarveharkinnalla. Liikenne- ja viestintäministeriö on arvioinut, että toimeenpantavasta EU:n digi-, data- ja kybersääntelystä seuraa Liikenne- ja viestintävirastolle 82,5 henkilötyövuoden edestä resurssivaikutuksia. Näistä vain 26,5 henkilötyö-vuodelle on saatu rahoitusta, jolloin loput tehtävistä (56 htv) tulee hoitaa nykyisillä, valtion tuottavuusohjelman mukaan vähenevillä, resursseilla. Myös eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on kiinnittänyt huomiota Liikenne- ja viestintäviraston resursseihin ja ilmaissut huolensa siitä, onko Liikenne- ja viestintäviraston mahdollista hoitaa kaikkia lakisääteisiä tehtäviään asianmukaisella tavalla. Virasto yhtyy näihin huoliin.

Kivekäs Heidi
Liikenne- ja viestintävirasto (Traficom)